

Soovitavad tegevused oktoobris (Antu Rohtla. Kalender mesinikule 2020)

Septembri lõpus-oktoobri algul, pärast talvepesade lõplikku korrastamist, tuleb teha monitooring, mille käigus selgub varasema lestatõrje efektiivsus. Kui oktoobris variseb loomulikul teel pere kohta 2-5 lesta, tuleb olla valmis varakevadiseks lestatõrjeks. Kui lestade loomulik varisemine on enam kui 5 lesta ööpäevas, tuleb teha veel sügisel tõhus tõrje.

Oktoobris tehakse põhjalik kõrgede sorteerimine ja mittekõlbulikud kärjed sulatatakse vahaks.

Esimeseks kõrgede sorteerimise kriteeriumiks on nende värvus. Kui veel mõned aastad tagasi sorteeriti kärjed värvuse järgi kolme suuremasse rühma (tumepruunid, helepruunid ja heledad), siis nüüd on olukord seoses põllumajanduses massilise pestitsiidide kasutamisega muutunud. Mida tumedamad on kärjed, seda rohkem sisaldavad need saasteaineid. Saasteainete hulka arvatakse ka kemikaalid, mida mesinikud ise kasutavad lestade tõrjumiseks. Nendeks on tsümasool-hüdrokloriid (Apistol), taufluvinaat (Apistan), amitraas (Apivar) flumetriin (Bayvarol) kumafoss (Perizin). On leitud, et eespool nimetatud lestatõrjevahendite jääkide mõjul vahas väheneb üleskasvatavate emade kehakaal. Samuti on täheldatud, et akaritsiidijääke (lestatõrjevahendite üldnimetus) sisaldavale kärjepõhjale ei taha mesilased kõrge ehitama hakata, või nad teevad seda väga halvasti.

Heledad, samasuvised kärjed paigutatakse kärjehoidlas kas korpustesse, hermeetiliselt suletavatesse kastidesse või kärjekappidesse. Kärjeraamide vahe hoidlas jäetakse kärjetänavalaaiuse piires (10-11 mm). Kõrgede peale asetatakse vedelikku hästiimavast materjalist 15 x 15 cm suurune lapp, millele tilgutatakse iga kastis või korpuses oleva kärje kohta 1 ml. vähemalt 80%-list äädikhapet. Seejärel kaetakse kast või korpus kilega ning jäetakse kuni kevadeni seisma.

Tume- ja helepruunid kärjed sulatatakse vahaks. Soovitav on sulatada eraldi, sest tumedamatest kõrgedest tuleb vaha halvemini välja. Eraldi sulatatakse kärjekaanelis, millest saadakse kõige puhtam vaha.

Kõrgede vahaks sulatamiseks kasutatakse mitmesuguseid seadmeid ja vahendeid, ning igal mesinikul on vaha sulatamiseks omad nipid. Ühiseks nõudeks on vaha sulatamisel vihma- või lumevee kasutamine (lubjarikas kaevu- või allikavesi selleks ei sobi!). Samuti on kõik mesinikud ühel meelel selles, et vaha sulatamiseks ei kõlba vasest, rauast või malmist valmistatud nõud.

Pärast toorvaha saamist (esimene sulatamine) tuleb see veel teistkordselt sulatada, et eemaldada õietolm jm. lisandid. Teistkordsel sulatamisel on soovitatav jätta vaha sulas olekus seisma vähemalt 24 tunniks, mille jooksul sadestuvad õietolm ja muud lisandid vahaketta alumisele pinnale, kust need eemaldatakse. Soovitus: õietolmu ja muude lisandite eemaldamine vahaketta alumiselt poolelt on hõlpsam, kui see ei ole veel päris maha jahtunud.

Oktoobrit loetakse mesilasperele esimeseks talvekuuks. Keskmine söödakulu pere kohta on oktoobris 1,0-1,6 kg.